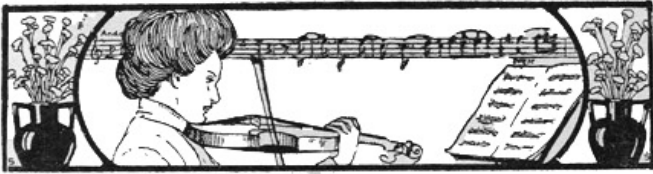

svoji boleštni domišljiji domneval, da je bil to kak duh, ki mu je s tem oznanil bližnjo smrt. Pri glavni izkušnji »Requiem« je Mozart spremljal zbor na klavirju, in tu ga je tudi zadela smrt. Opera se poje prvič v Inomostu.

Odmevi iz koncertne dvorane.

Spomin na prerano umrlega poljskega skladatelja M. Karłowicza je častilo Glasbeno Društvo v Varšavi, prednašaja na posebnem koncertu pod vodstvom **Gregorija Fitelberga** sledeča dela tega znamenitega skladatelja: Violinski koncert, simfonski pesnitvi »Vračajoči se valovi« in »Prastare pesmi«, dalje Litavsko rapsodijo in razne samospeve. Kakor znano, se je skladatelj pred tremi leti ponesrečil na Tatri, kjer ga je zasul plaz. Mladi skladatelj je bil volil vse svoje premoženje (okoli 240.000 K) Varšavskemu Glasbenemu Društvu.

Simfonske novosti slovanskih skladateljev, ki so se prvič prednašale, so med drugimi: **Emil Mlynarski**, Simfonija »Polonia« (Varšava, Filharmonija pod skladateljevim vodstvom), **Adolf Guzewski**, Variacije za veliki orkester in **Karl Szymanowski**, Druga simfonija (Oboje: ibidem pod Fitelbergovim vodstvom), **Paderewski**, Simfonija h-moll (Berlin, Blüthnerjev Orkester), **Henryk Melcer**, Koncert e-moll za klavir in orkester (Berlin; solist Ignac Friedman), **M. Karłowicz**, Litavska rapsodija in **L. Rożycki**, »Anheli«, simfonska pesnitev (Oboje: Krakov, Orkester Monakovskih Glasbenikov).

Novosti komorne glasbe slovanske, ki so bile prvič prednašane, so med drugimi: **L. Rożycki** »Baladine« in **K. Szymanowski** Sonata c-moll za klavir (Oboje; Krakov, solist prof. J. Lalewicz), **S. Bortkiewicz**, Sonata za klavir. op. 9 (Monakovo: solistka Marie Dubois).

»**Razkolnikov**« je naslovljena fantazija za veliki orkester. ki jo je uglasbil pruski princ **Joachim Albrecht** po znanem romanu Dostojevskega. Prvi prednašbi v Karlovih Varih, ki ji je sledil buren aplavz, je prisostvoval skladatelj sam. Odgovarja-li zunanji vspeh umetniški vrednosti, ne moremo presojati.

S knjižne mize in iz glasbene mape.

Novosti muzikalnega knjigotrštva (navedene z izvornim naslovom) so med drugimi: **Karl Storck**: Musikpolitik. Beiträge zur Reform unseres Musiklebens. 2. izdaja. Stuttgart, Greiner & Pfeiffer 1911. — **Eduard Reuss**: Franz Liszt in seinen Briefen. (Bücher der Weisheit und Schönheit. Herausgeber Jeannot Emil Freiherr von Grotthuss.) Stuttgart. Greiner & Pfeiffer. Brez letnice. (M. 2.50). — **Daniela Thode**: Richard Wagner - Aussprüche über Musik und Musiker. Für jeden Tag des Jahres zusammengestellt von —. München, Verlag F. Bruckmann A. G. 1911. — **Franz Liszt**, Ein Gedenkblatt von seiner Tochter. 2. izdaja. ibidem. — **Richard Wagner**: Sämtliche Schriften und Dichtungen. Zvezek 11.

in 12. Leipzig, Breitkopf & Härtel und C. F. W. Siegels Musikalienhandlung (R. Linnemann). Brez letnice. (Dopolnilna, v knjigotehniškem oziru enako opremljena zvezka že davno izišlih 10 zvezkov »Zbranih spisov in pesnitev« Riharda Wagnerja). — **W. D. Korganoff**: Beethoven. Eine biographische Studie. Moskau. Verlag M. O. Wolf. — Allgemeiner deutscher Musikkalender für 1912. Berlin, Raabe & Plothow. — Pámatník Zpěváckého Spolku Hlaholu v Praze, vydaný na oslavu 50 leté činnosti 1861—1911. Nákladem Pražského Hlaholu 1911. — **Robert Mayrhofer**: Der Kunstklang. Band I.: »Das Problem der Dur-Diatonik.« Lipsko - Dunaj. Universal-Edition A. G. (Štev. 2798), (broš. M. 4.—, izv. pl. M. 6.) — Richard Wagners Briefwechsel mit seinen Verlegern. Zvezek I.: Briefwechsel mit Breitkopf & Härtel. Lipsko 1911. (M. 6.—). Zvezek II.: Briefwechsel mit B. Schotts Söhne. Mainz, B. Schott's Söhne 1911. (M. 6.—). — **Ambros-Brauberger**: Konservator hudby v Praze. Pamětní spis k stoletému jubileu založení ústavu. Praha 1911. — **George Grove**: Beethoven und seine neun Symphonien. Deutsche Bearbeitung von Max Hehemann. London, Novello and Company, Limited und New York. Novello Ewer and Co. Brez letnice. (M. 5.—). — **Dr. med. Georg Wirz**: Neue Wege und Ziele für die Weiterentwicklung der Sing- und Sprechstimme. Auf Grund wissenschaftlicher Versuche mit Lauten. Leipzig, Breitkopf & Härtel 1911, (M. 2.50). — Franz Liszt Briefe an Baron Anton Augustz 1846—1878. Herausgegeben von Wilhelm von Csapó. Budapest. Friedrich Kilián's Nachf. 1911 (K 6.—). —

Novo iziše skladbe slovanskih komponistov (navedene z izvornim naslovom) so med drugimi: **Rahmaninow** S. op. 28. Sonate für Klavier. Lipsko, Breitkopf & Härtel (M. 6.50). — **Gretschaninow** A. Vier Mazurkas für Klavier. Lipsko J. H. Zimmermann (M. 2.—). — **Suk Váša** op. 20. Cinq morceaux pour Piano. Lipsko. J. H. Zimmermann. (M. 4.—). — **Sergei Liapounow** op. 40. Trois morceaux de moyenne difficulté pour Piano. Ibidem. (M. 2.—). — **Sergei Liapounow** op. 41. »Fêtes de Noel.« Ouatre tableaux pour le Piano. Ibidem. (M. 3.—). — **Sergei Liapounow** op. 39. Romanzen für eine Singstimme mit Klavierbegleitung. Ibidem. (M. 2.—). — **A. Provanznik** op. 12. Valse sensitive. Pro klavir na dvě ruce. V Praze. Nakladatelství V. Kotrby. — **P. Zolotareff** op. 25. Troisième Quatuor pour 2 Violons, Alto et Violoncelle. Moskva in Lipsko, P. Jurgenson. — **Josef Hüttel** op. 1. Nipponari. Cyklus žaponských písní. Tisk a náklad V. Kotrba. Praha II. 200. (K 1.60). — **M. Balakirew**. Klavier-Konzert Es-dur mit Begleitung des Orchesters. Leipzig. J. H. Zimmermann. (Partitura M. 40.—. Klavirski izvleček s podloženim drugim klavirjem M. 10.). — Naše zpěvy. Výbor sborů, arií, duett z oper českých mistrů. Pro ženské hlasy s průvodem piana. Pro vyšší dívčí školy upravil V. Vilím, odborný učitel. Praha VII. Nákladem vlastním. (K 1.80). — **Josef B. Foerster** op. 44. »Meine Jugend.« Symphonische Dichtung. Leipzig-Wien. Universaledition. A. G. Četveroroční klavirski izvleček (U. E. štev. 2812, M. 3.—). — **Vítězslav Novak** op. 26. »In der Tatra.« Tondichtung für grosses Orchester. Ibidem. Četveroroční klavirski izvleček. (Štev. 2818, M. 3.—). — **Josef B. Foerster** op. 56: Stabat mater. Für gemischten Chor und Orchester (Orgel). Ibidem. Klavirski izvleček s tekstem (štev. 2657, M. 3.—). — **Vítězslav Novak** op. 43 »Pan«. Tondichtung in fünf Sätzen für Klavier zu zwei Händen. Lipsko-Dunaj, Universal-Edition A. G. (Štev. 3355, M. 5.—). — Isti op. 14. Zigeunerlieder für eine Singstimme und Klavier. Ibidem. (Štev. 3137, M. 3.—). — Isti op. 39. Acht Nottornos für Gesang und Klavier. Ibidem. (Štev. 3143, no M. 4.50). — **Josef Suk**. »Ein Sommermärchen«. Symphonische Dichtung für grosses Orchester. Ibidem. Četveroroční klavirski izvleček. (Št. 2823, M. 5.—). — **Drdla Fr.** op. 73 »Fantasię aus Offenbach Hoffmanns Erzählungen« für Violine und Klavier. Lipsko-Dunaj. Universal-Edition A. G. (Štev. 2975, M. 2.—). — Isti Barcarole aus Hoffmanns Erzählungen für Violine und Klavier. Ibidem.

(Štev. 3074, M. —.60). — *Novák VII.* op. 27. Trio (quasi una Ballata) für Klavier, Violine und Violoncell. Ibidem. (Štv. 3141, M. 7.50). — Isti op. 7. Quartett c-moll für Klavier, Violine, Viola und Violoncell (glasovi), Ibidem. (Štv. 3131, M. 12). — Isti op. 22. Streichquartett G-dur (glasovi). Ibidem. (Št. 3140, M. 6.—) — Isti op. 12. Quintett a-moll für Klavier, 2 Violinen, Viola und Violoncell. (Glasovi). Ibidem. (Št. 3135, M. 15.—). — *Novák VII.* op. 6. »Erinnerungen« 3 Klavierstücke, Lipsko-Dunaj, Universal Edition A. G. (Št. 3130, M. 3.—). — Isti op. 9. Serenaden. 4 Klavierstücke. Ibidem. (Št. 3132, M. 2.50). — Isti op. 10. Barcarolen. 4 Klavierstücke ibidem. (Štv. 3133, M. 2.50). — Isti op. 11. Eklogen. 4 Klavierstücke ibidem. (Št. 2134, M. 3.—). — Isti op. 13. »In der Dämmerung« 4 Klavierstücke. Ibidem. (Štev. 3136, M. 3.—). — Isti op. 15. Drei böhmische Tänze (Polka, Sousedská, Furiant) Ibidem. (Štv. 3138, M. 4.—). — Isti op. 30. »Winternachtsgesänge« 4 Klavierstücke. Ibidem. (Št. 3142, M. 4.—). — Isti op. 15. Drei böhmische Tänze. Ibidem. (četveroletno, št. 3139, M. 5.—). — Razun teh novih Novákovih del je sprejela U. E. v svojo zbirko tudi *Dvořákové* dvoročne »Humoreske« (op. 101) v dveh zvezkih (štev. 2369/70 po M. 1.50), *Dvořákov* trio »Dumky« (op. 90) za klavir, gosli in violoncello (štv. 2347, M. 6.—, v četveroletni izdaji št. 2346, M. 4.—), *Dvořákové* »Romantične kose« (op. 75.) za gosli in klavir (štv. 2368, M. 1.50) in *Smetanov* II. godalni kvartet F-dur (op. 10), kojega glasovi so dobili pod štev. 2296 za M. 3.—

Nemška kritika o novih hrvaških operah. V 17. zvezku tekočega letnika nemške revije »Die Musik« (Berlin) se nahaja kratka ocena o *Bersovem* »Ognju« in o *Hatzejevem* »Povratku« (Pimeri naši izvorni poročili str. 23 oziroma 36 sl.) Kritiki *Ernst Schulz* izraža mnenje, da je Bersova glasba navzlic mnogoštevilnim neizvirnostim večidel zanimiva, da odgovarja zahtevam moderne muzikalne drame, slikaje različne situacije, da pa vkljub temu ne izgublja melodične črte, in da se odlikuje po dramatični živahnosti. V *Hatzejevem* »Povratku« pa vidi kritik le posnemanje oholega, kričavega verizma, ki kaže vse slabosti Mascagnijevih posnemalcev. Sodelujoče umetnike (Koroščevo, Polakovo, Jastrzebskega, Vuškovića, Zuno in pl. Raića) omenja poročilo zelo pohvalno.

La Fédération Artistique (Bruselj) prinaša v 17. štev. 37. letnika stoletničen članek »Centenaire Chopin« iz peresa *Josipa Wleniawskega*.

Le Ménestrel (Pariz) objavlja v 24. štev. lanskega letnika biografsko črtico o Balakirevu, ki ga je spisal znani poznavatelj ruske glasbe *Arthur Pougin*. Tudi v *Allgemeine Musik-Zeitung* (Berlin) je posvečen anonimen članek v 27. štev. lanskega letnika omenjenemu ruskemu skladatelju.

La vie musicale (Lausanne) prinaša ob osemdesetletnici klavirskega pedagoga Leschetizkega članek »Hommage à Leschetizky«, spisal *Edmund Monod*. Istemu jubilarantu je posvečen sestavek *Arturja Schnabla* v *Allg. Musik-Zeitung* (Berlin) štev. 25. letnika 1910.

The Musician (Boston) prinaša v 2. številki 1910. članek »The music of Dvořák«, spisal *Daniel Gregory Mason*.

Iz 1. Haydnovega zvezka 6. letnika edicije »Société Internationale de Musique, Section de Paris« (Pariz) je omeniti članek *Williamia Ritterja* »Haydn et la musique populaire slave«. K temu članku se o priliki povrnemo. V 7. številki istega zbornika poroča *Nicolas Findeisen* pod naslovom »Les débuts de Balakirew« o mladosti tega ruskega skladatelja.

Nemška revija »Die Musik« (Berlin) je posvetila 18. zvezek tek. letnika skladatelju in dirigentu *Mahlerju*. — V 22. zvezku prinaša zelo instruktivno razpravo o »Najnovjši poljski glasbi« iz peresa drja *Adolfa Chybinskega* in biografsko-kritičen članek o češkem skladatelju *Vítězslavu Nováku*, ki ga je spisal glasbeni pisatelj *dr. Jan Löwenbach*. V zvezi s prvo razpravo stoje portreti poljskih skladateljev *Sigmunda Noskowskega*, *Mieczysława Karłowicza*, *Gregorja Fitelberga*,

Ludomira Rózyckega in *Karla Szymanowskega*; k drugemu članku prinaša revija sliko *Vítězslava Nováka* po kamnotisku *J. T. Blažka*. O obeh spisih poročamo v prihodnjem zvezku natančneje.

Le Courier musical (Pariz) je posvetil 1. številko letnika 1910 Chopinu. Med posameznimi članki naj bodo omenjeni: *Camille Maclair*: Sur le genie de Chopin, *Elia Poirée*: La vie de Chopin (Chopinovo življenje), *Camille Bellaigüé*: Silhouette de Chopin, *Paul de Stoecklin*: Chopin vu par Schumann, *Raoul Pugno*: L'âme de Chopin, *Wanda Landowska*: L'interprétation de Chopin. Tudi v 10. številki je nekaj sestavkov o Chopinu, med njimi posebno zanimiva razprava *Camilla Saint-Saënsa*: »Quelques mots sur l'exécution des oeuvres de Chopin«, ki se peča zlasti z Chopinovim rubatom, z uporabo pedala, s prednašanjem tresljaja (Triller) v Chopinovih delih.

Rheinische Musik- und Theater-Zeitung (Köln) prinaša v 46. štev. XI. letnika članek o »Ruski klavirski glasbi«, spisal *Walter Niemann*.

Novi mesečnik »Musikpädagogische Zeitschrift«, glasilno Avstrijske Glasbeno-pedagoške Zveze (Dunaj), objavlja v svojem prvem letniku (Štev. 1, 3 sl.) med drugim zelo zanimivo, zlasti praktično stran predmeta upoštevajočo razpravo *prof. V. Gollerja* o sigurnosti v zadevanju tonov (Treffericherheit), ki je cilj elementarnega pevskega in sploh glasbenega pouka. V istem časopisu (Štev. 1 in 4) razpravlja *Josef Pembauer* o taktnem čutu (Taktgefühl).

Umetnikov življenje in stremljenje.

St. Mokranjac, ravnatelj »Srpske muzičke škole« v Beogradu in znameniti srbski komponist, je dobil diplomu pariške akademije znanosti, v kateri ga imenuje za njegove zasluge na glasbenem polju svojim dopisujočim članom.

Skladatelj J. N. pl. Zajc je uglasbil drugo »Sokolsko Sletovko« po narodnih motivih. Ta koračnica je 1101. opus hrvaškega skladatelja.

Feliks Weingartner, dosedanji ravnatelj dunajske dvorne opere, je od jeseni 1912 angažiran kot prvi kapelnik na hamburški operi.

Hrvaški skladatelj Vilko Novak je dokončal opero »Sveta noč«. Libreto si je napisal sam. Premiera bode v Zagrebu.

Za dramaturga Narodnega Gledišča v Pragi je imenovan praški vseučiliški profesor *dr. Otokar Fischer*.

Dr. Zdzislaw Jachimecki se je habilitiral kot privatni docent za glasbeno znanstvo na vseučilišču v Krakovu.

Milan Predić, suplent na belgrajski prvi gimnaziji, je imenovan za tajnika Narodnega Gledišča v Beogradu.

Pri Kralj. Hrv. Gledališču v Zagrebu je angažiran kot kapelnik *Karel Nedbal*, brat znanega češkega skladatelja, virtuoza in dirigenta *Oskarja Nedbala*.

Milan Balcar, učitelj društva »Zoranič« v Zadru, je dobil od Češke Akademije štipendij v znesku 200 K za predloženo sonato za gosli in klavir.

Novi grobovi. — Dne 2. julija t. l. je umrl *Feliks Mottl*, ravnatelj Dvorne opere v Monakovem, 55 let star. Mottl je bil eden najznamenitejših sodobnih dirigentov. (Rojen v Št. Vidu pri Dunaju 24. avgusta 1856.) Največjo slavo je žele kot voditelj bayreuthskih predstav »Prstana«, »Tristana«, »Parsifala«, »Tannhäuserja«, in »Holandca«. Od l. 1905 je deloval na Monakovski Dvorni Operi.